

Handläggare: Emily Tjäder
Telefon: 08-508 28 741

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2024-06-11, p. 7

Tertialrapport Tertial 1 2024 för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande;

1. Godkänna förvaltningens förslag till tertialrapport 1 samt överlämna den till kommunstyrelsen.
2. Justera beslutet omedelbart.

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Mikael Nyberg
Avdelningschef

Nämndens ekonomi och verksamhet

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

I tertialrapport 1 prognostiseras ett nettoutfall om 166,4 mnkr, d.v.s. ett årsutfall i linje med lagd budget. Prognosen för bruttokostnaderna uppgår till 304,9 mnkr medan intäkterna beräknas uppgå till 138,5 mnkr vilket ger en prognos avseende nettoutfallet om 166,4 mnkr.

start.stockholm

Planerad verksamhet för 2024 bedöms i stort fortlöpa enligt plan.

Av kommunfullmäktige beslutade satsningar

Nedan redogörs för de områden som nämnden erhållit extra medel för i budget.

- *Förstärkning Centrum för cirkularitet - ökat fokus på plast och stora materialflöden.* Förvaltningen har förstärkt centrum för cirkularitet med ytterligare kompetens med inriktning mot stora materialflöden inom byggsektorn. Vidare har en förstärkning med inriktning mot ökad cirkularitet vid upphandling och inköp genomförts via en projektanställning.
- *Förstärkt stöd till fack- och stadsdelsnämnder i genomförandet av lokala åtgärdsprogram för vatten (LÅP).* Förvaltningen har påbörjat arbetet med att förstärka stödet till fack- och stadsdelsnämnder i genomförandet av lokala åtgärdsprogram för vatten. Förvaltningen har ett särskilt fokus på att stärka stödet till stadsdelsnämnderna. Stadsdelsnämnderna har bjudits in till en workshop för att gemensamt analysera hur förvaltningen på bästa sätt kan stötta nämnderna i genomförandet av de lokala åtgärdsprogrammen. Förvaltningen har också ett särskilt fokus på att utveckla och stärka tillsynen av de verksamheter som påverkar vattenkvaliteten.
- *Utredning storskalig återbruksdepå.* Utredning av förutsättningar för storskalig återbruksdepå pågår. Kontakter har tagits med byggbranschen, akademi samt lokala och nationella initiativ inom området.
- *Förstärkning av biologisk mångfald - restaurering och framtagande av strategi för skydd av natur.* Stadsbyggnadskontoret har påbörjat arbetet med att ta fram en strategi för skydd av natur. Miljöförvaltningen är involverad i processen och stöttar stadsbyggnadskontoret med expertkompetens inom ekologi. Förvaltningen har erhållit LOVA-bidrag för att utreda var mångfunktionella våtmarker skulle kunna anläggas. Förvaltningen stöttar genomförandeorganisationerna i arbetet med att sköta och restaurera naturmark så att den biologiska mångfalden kan bibehållas och utvecklas.

- *Digitalisering för förbättrad service och miljönytta.*
Utveckling av verktyg för planering och uppföljning för livsmedelskontrollen pågår via förvaltningens nya geodataplattform. Den nya plattformen har möjliggjort en ökad takt och förenkling i publicering av öppna data och stärkt förmågan avseende datahantering. Tester av tillsynsmodulen har visat på tekniska utmaningar som resulterat i försening av projektet.
- *Nya biotopskyddsområden och naturreservat.*
Stadsbyggnadskontoret leder arbetet och miljöförvaltningen deltar med expertkunskap i framtagandet av underlag till de olika processerna. Samrådsbeslut om biotopskyddsområde i Olovslunden fattades av stadsbyggnadsnämnden i februari 2024.
- *Elektrifiering, transporteffektivitet och mobilitet.*
Förvaltningens arbete med att snabba upp elektrifieringstakten, öka transporteffektiviteten och öka utbudet av mobilitetstjänster sker bland annat inom ramen för trafikkontorets samordningsuppdrag för elektrifiering.
- *Undersökning miljögifter i vatten, starkt övervakning av kemikalier samt insatser för stopp av PFAS.* Utifrån resultaten från förvaltningens löpande övervakning ska trendanalyser göras för ett urval miljögifter för att se förändring över tid och identifiera ämnen för vilka åtgärder bör prioriteras. Genom massbalansstudier har viktiga transportvägar för PFAS identifierats. Det ger underlag för vidare arbete med att identifiera källor och spridningsvägar, som i sin tur fungerar som underlag för riktad tillsyn och andra åtgärder för minskad spridning av PFAS.

Aktiviteter beslutade av kommunfullmäktige

Nedanstående aktiviteter har beslutats av kommunfullmäktige för miljö- och hälsoskyddsnämnden och ska leda till att kommunfullmäktiges mål uppnås. Aktiviteterna nedan är indelade i aktiviteter som miljö- och hälsoskyddsnämnden har huvudansvar för samt aktiviteter där andra nämnder eller bolagsstyrelser har huvudansvar.

Aktiviteter där miljö- och hälsoskydds nämnden har huvudansvar;

- *Miljö- och hälsoskydds nämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och AB Svenska Bostäder, och i samarbete med näringslivet, akademin och andra kommuner, utreda förutsättningarna för att etablera en storskalig återbruksdepå inom länet riktad till byggaktörerna. Utredning av förutsättningar för storskalig återbruksdepå pågår. Kontakter har tagits med byggbranschen, akademi samt lokala och nationella initiativ inom området.*
- *Miljö- och hälsoskydds nämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna kartlägga områden i staden eller som staden äger som kan restaureras och bli kolsänkor samt beräkna hur mycket koldioxid som kan bindas i dessa. Utredningen har påbörjats i samverkan med berörda aktörer inom staden. Kartläggning kommer genomföras och åtgärder identifieras för att bevara och öka kolsänkor, som underlag för uppskattning av hur mycket koldioxid som kan bindas.*
- *Miljö- och hälsoskydds nämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda ett system för att ge förvaltningarna plastbeting med syfte att minska användningen av plast. Utredningen har påbörjats i samverkan med berörda inom staden. Kartläggning pågår för att identifiera de viktigaste flödena, utifrån förvaltningarnas rådighet, för att minska plastanvändningen.*
- *Miljö- och hälsoskydds nämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, servicenämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Stockholm Vatten och Avfall AB och S:t Erik Markutveckling AB utreda och planera för en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter där kvarteret Gjutmästaren i Ulvsunda ska utgöra pilot. Utredningen har påbörjats med insamling av*

erfarenheter från den nystartade anläggningen i kvarteret Gjutmästaren. Bred omvärldsbevakning pågår liksom samarbete med stadens byggande bolag och förvaltningar för att utreda behov och förutsättningar.

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med servicenämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden och i samråd med kommunstyrelsen kartlägga tillgång till data för analys och uppföljning av stadens klimatmål samt ta fram förslag till insatser för ökad datatillgång med fokus på digitala tekniker. Uppstart av arbetet pågår. En workshop för att definiera målbild och omfattning ska genomföras innan sommaren med berörda. Beroenden till stadens arbete med en gemensam geodataplattform måste säkerställas.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med servicenämnden, Stockholm Vatten och Avfall AB och andra berörda nämnder och bolagsstyrelser utreda de materialflöden i staden som har störst miljö- och klimatpåverkan och ta fram förslag på åtgärder för ökad resurseffektivitet och cirkulära materialflöden. Utredningen har påbörjats i samverkan med berörda aktörer inom staden. Initialt har en workshop genomförts för att identifiera vilken kunskap som finns inom staden om de materialflöden som av EU och nationellt prioriterats för ökad cirkularitet.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utreda om det finns områden i Stockholms stad som kan lämpa sig som mörkerreservat. Miljöförvaltningen har påbörjat arbetet.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnd ska vidareutveckla den riktade tillsynen av centrum- och flerfamiljsfastigheter med särskilt fokus på fokusområden. Arbetet sker i samråd med stadsbyggnadsnämnden och Storstockholms brandförsvaret för att möjliggöra riktade gemensamma insatser. I uppdraget ingår information till boende och andra berörda om rättigheter och möjligheter att anmäla brister i fastigheternas skick, avfallshantering och underhåll.*

Den riktade bostadstillsynen pågår aktivt och boende informeras om möjligheterna att anmäla olägenheter, om hyresgästerna inte får gehör från fastighetsägaren. Tillsyn av centrumanläggningar sker framför allt med avseende på avfallshantering och arbetet pågår aktivt. Från förra årets tillsyn arbetar förvaltningen med uppföljningsärenden mot fastighetsägare och verksamhetsutövare i anslutning till centrumen där brister konstaterats. Under året startas nya ärenden upp med tillsyn av ytterligare centrumanläggningar. Härutöver arbetar förvaltningen inom projektet *Samordnad tillsyn* där myndighetsgemensamma insatser med fokus på illegal verksamhet kommer att genomföras.

Aktiviteter där andra nämnder eller bolagsstyrelser har huvudansvar;

- *Förskolenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna, SISAB samt övriga berörda nämnder ta fram ett styrande stadsövergripande funktionsprogram för förskolor. Förskolenämnden har initierat arbetet och miljöförvaltningen medverkar.*
- *Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB samordna inrättande av fler bryggbad, strandbad, plaskdammar och vinterbadplatser med möjlighet till bastubad samt utreda funktion, stadsövergripande samordning och ansvarsfördelning för dessa. Intervjuer med berörda på miljöförvaltningen har genomförts för att inhämta kunskapsunderlag. Därefter har förvaltningen deltagit i två workshops (kopplat till nuläge och önskat nyläge). Miljöförvaltningen kommer under badsäsongen att, på uppdrag av trafikkontoret, utföra utredande vattenprovtagning på 13 platser för att undersöka vattenkvaliteten i syfte att identifiera nya platser som*

är lämpliga för bad.

- *Trafiknämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB identifiera lämpliga platser att avskaffa badförbudet på. Arbetet är påbörjat, och kopplas samman med ovan redovisad aktivitet.*
- *Exploateringsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskydds-nämnden och stadsbyggnadsnämnden utveckla ett verktyg som möjliggör scenarioanalyser av eventuell påverkan på stadens blågröna infra-struktur och habitatnätverk inför markanvisning. Exploateringskontoret leder arbetet och miljöförvaltningen deltar med expertkunskap om ekologiska funktioner på landskapsnivå och analysmetodik.*
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploaterings-nämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden påbörja arbetet med att ta fram en strategi för skydd av naturområden. Stadsbyggnadskontoret har påbörjat arbetet med att ta fram en strategi för skydd av natur. Miljöförvaltningen är involverad i processen och stöttar stadsbyggnadskontoret med expertkompetens inom ekologi.*
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda en modell för att stärka de ekologiska värdena och den biologiska mångfalden i staden som helhet. Arbetet kommer sättas igång när den nya stadsekologen nu har tillträtt. Miljöförvaltningen kommer att bidra med expertkunskap om biologisk mångfald i urban miljö.*
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskydds-nämnden, servicenämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB utreda och lämna förslag på hur klimatanpassningsarbetet ska genomföras.*

Prioritering, ansvarsfördelning, upphandling och avrop av konsulter ska definieras.

Stadsledningskontoret har inlett arbetet och miljöförvaltningen kommer att bistå i det fortsatta utredningsarbetet.

- *Stadsbyggnadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda möjligheten att årligen mäta och redovisa den totala grönytan i staden. Arbetet är påbörjat och kommer utgå från samma metodik som utvecklats för uppföljning av ESBO-strukturen.*
- *Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och trafiknämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna, Micasa Fastigheter i Stockholm AB och SISAB utreda hur effekter av värmebölja kan inkluderas och hanteras i stadsutvecklingsprocessen. Stadsbyggnadskontoret har påbörjat arbetet och miljöförvaltningen bidrar med expertkompetens.*
- *Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, berörda stadsdelsnämnder, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen påbörja arbetet med att ta fram åtgärdsplaner baserat på genomförd risk- och sårbarhetsanalys för skyfall. Arbetet med att ta fram åtgärdsplaner enligt stadens handlingsplan för klimatanpassning är påbörjat. Miljöförvaltningen bidrar med expertkunskap i framtagandet.*
- *Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stads Parkerings AB samt övriga berörda nämnder och bolagsstyrelser skapa en samordningsgrupp för att möjliggöra en snabb elektrifiering genom gemensam målstyrning. I uppdraget ingår att se över avgiftsmodeller i syfte att*

öka hemmaladdningen. Förvaltningen arbetar med att öka elektrifieringstakten på kvartersmark. Likaså ansvarar förvaltningen för ett laddnätverk där förvaltningar och bolag utbyter erfarenheter i syftet att öka möjligheterna för hemmaladdning.

- *Trafiknämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden påbörja åtgärder utifrån utredningen om hur Världshälsoorganisationens (WHO) gränsvärden för luftkvalitet kan nås. Trafikkontoret samordnar arbetet och är ansvarig för att genomföra åtgärder. Förvaltningen deltar i arbetet och utvärderar vilka åtgärder som har störst potential till att minska halter av kvävedioxid och partiklar.*
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och Stockholm Business Region AB se över och revidera stadens näringslivspolicy samt ta fram en bilaga till näringslivspolicyn med en etableringsstrategi för Stockholm. Arbetet med revidering av näringslivspolicy samt etableringsstrategi har påbörjats, och miljöförvaltningen har deltagit genom intervjuer.*
- *Stadsbyggnadsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och i samråd med Storstockholms brandförsvaret utreda arbetssätt för att identifiera byggaktörer som inte uppvisar god förvaltningskvalitet med syfte att inkludera den information i bedömning av planbesked för att säkerställa god förvaltningskvalitet hos byggaktörer som beviljas planstart. Samverkan har skett och resultatet kommer att redovisas av stadsbyggnadsnämnden.*
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med servicenämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda hur miljöspendanalys kan införas på stadens inköp. Förvaltningen deltar med expertstöd i utredningen.*

- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med målsvariga nämnder och bolagsstyrelser för de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 ta fram förslag på så kallade flaggade indikatorer i syfte att följa upp stadens arbete med att säkerställa de mänskliga rättigheterna. Stadsledningskontoret har påbörjat arbetet och har kontakt med miljöförvaltningen och övriga målsvariga.*
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med målsvariga nämnder och bolagsstyrelser för de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030, revidera och uppdatera Hållbarhetsrapport 2021. Stadsledningskontoret har påbörjat arbetet och har kontakt med miljöförvaltningen och övriga målsvariga.*
- *Kommunstyrelsen ska i samråd med förskolenämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna revidera stadens matstrategi: "God, hälsosam och klimatsmart mat". Förvaltningen kommer att bistå med expertstöd i uppdraget.*

Bilagor

1. SLK:s blankettset

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	13
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	14
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	14
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	14
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	17
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	19
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	24
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	25
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	31
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	31
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	34
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	37
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	39

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	40
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	41
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	42
Uppföljning av ekonomi	45
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	45
Investeringar	47
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	47
Budgetjusteringar.....	47

Sammanfattande analys

I tertialrapport 1 prognostiseras ett nettoutfall om 166,4 mnkr, vilket ger ett utfall i linje med beslutad budget i verksamhetsplanen. Budgetramen från kommunfullmäktige var ursprungligen netto 162,3 mnkr men i avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 4,1 mnkr för vattenförbättrande åtgärder från central medelsreserv 2. Den sammanlagda nettobudgeten inför tertialrapport 1 uppgår därmed till 166,4 mnkr.

Avseende nämndens verksamhetsmässiga resultat så fortlöper verksamheten i enlighet med plan. Behov av eventuella omprioriteringar analyseras löpande och förvaltningen följer noggrant hur verksamheten fortgår.

Miljöbalktillsynen fortskrider enligt plan. Anmälningsskyldighet för kyltorn har införts från och med den 1 februari 2024, vilket bidrar till att minska risken för större legionellautbrott. Regeländringen har tillkommit på initiativ av nämnden efter smittoutbrottet 2017 i Kista. Antalet inkommande klagomål på störningar i bostäder är fortsatt högt. Förvaltningen ser dock fortfarande ingen ökning av klagomål från socioekonomiskt utsatta områden. Vid tillsyn av kemiska produkter i detaljhandeln har förvaltningen noterat försäljning av särskilt farliga kemiska produkter utan tillstånd. Likaså har förvaltningen hittat kemiska produkter som kräver barnskyddande förslutning men där förslutningen inte har fungerat. Vid tillsyn av kosmetiska produkter påträffades produkter med innehåll av förbjudna ämnen, totalt fem olika förbjudna ämnen.

Livsmedelskontrollen har helt gått över till efterhandsdebitering och riskklassningen av samtliga anläggningar är klar. Under 2024 har regeringen initierat en utredning som ska föreslå en ny organisation för kontrollen i hela livsmedelskedjan. Förvaltningen följer arbetet och har en representant i expertgruppen.

Förvaltningen bidrar aktivt i arbetet med uppdragen att utreda förutsättningarna för nya naturreservat och biotopskyddsområden samt i arbetet med att ta fram en strategi för skydd av natur. En ny kemikalieplan som kommer att peka ut åtgärder för att nå målet om minskad användning och spridning av skadliga ämnen är under framtagande. Planen har ett särskilt fokus på att fasa ut PFAS, bisfenoler och ftalater. Tillsyn och planering är de verktyg som pekas ut som viktigast för kommuner att arbeta med för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna nås. Tillsynen av verksamheter som påverkar vattenkvaliteten är under utveckling. I detta arbete finns ett särskilt fokus på tillsyn på verksamheter som bidrar till utsläpp av PFAS samt tillsyn av förorenad mark.

Förvaltningens arbete med klimatomställning innebär att ge stöd till förvaltningar och bolag i arbetet med att minska utsläppen från trafiken genom elektrifiering, fasa ut fossila bränslen ökad resurshushållning genom krav i inköpsprocesser, minskad energianvändning och återbruk av byggmaterial. Förvaltningen har även stöttat trafikkontoret i arbetet med att förbättra luftkvaliteten genom att utreda de åtgärder som har bäst potential för att minska olika luftföroreningar.

Miljöförvaltningens kommunikation ska fortsatt bidra till ökad miljö- och klimatnytta. Exempel på insatser, som genomförts tillsammans med stadsledningskontoret, Stockholm vatten och avfall AB och trafikkontoret, är förberedelser för lansering av Miljöprogram 2024-

2030. Förberedelserna innebär bland revidering av e-utbildning och genomförande av ett möte med näringslivet inom Miljö- och klimatpakten. För att effektivt arbeta med implementering av nytt miljöprogram har även ett projekt med syfte att identifiera organisationens behov av kommunikativa stödinsatser påbörjats. Som ett led i att involvera invånare, civilsamhälle och näringsliv i lokalt omställningsarbete har förberedelser skett för arbete inom, ett av EU finansierat projekt, som startade 1 maj och pågår två år framåt.

Arbetsätt avseende förvaltningens digitaliseringsinsatser med utgångspunkt i utvecklingsplanen för digitalisering har nu etablerats och utveckling sker löpande. Utifrån förvaltningens utvecklingsplan har genomförandeförmågan stärkts. Samverkan med stadsledningskontoret kring gemensamma insatser inom AI har utvecklats. Arbetet med datahantering inom ramarna för geodataplattformen har hög prioritet och har medfört att fler datamängder publicerats som öppna data.

Under våren har förvaltningen också påbörjat implementeringen av stadens nya budget- och prognosverktyg. Införandet ska vara helt genomfört till tertial 2 2024.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

 Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn och kontroll bidrar till sunda livsvillkor och säkra livsmedel i hela staden. Tillsynen och kontrollen syftar till att säkerställa att t.ex. bostäder, äldreboenden, skolor, förskolor samt offentliga anläggningar såsom bassängbad, centrumanläggningar och plaskdammar i alla stadsdelar är sunda. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bidrar också i stadsplaneringen, för att säkerställa en hållbart växande stad.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

 Uppfylls helt

Nämndens kontroll- och tillsynsarbete bidrar till en hälsosam uppväxtmiljö för barn och ungdomar. Genom vägledning bidrar nämnden till en stadsutveckling där det finns utrymme för både sunda bostäder och anläggningar för kultur- och idrottsevenemang.

Nämndmål: 1.1.1 Barnrättsperspektivet ska vara en naturlig del av miljöförvaltningens verksamhet

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen arbetar för att barn ska växa upp i en sund miljö och ha tillgång till sunda förskole- och skollokaler samt andra vistelsemiljöer med jämlika förutsättningar för alla barn i staden. Förvaltningen tillämpar anpassade rutiner och checklistor som används för barnkonsekvensanalyser vid beslut som rör barns rättigheter med avseende på förutsättningar för en god hälsa och uppväxt i en sund miljö. Förvaltningen deltar också i stadens barnrättsnätverk och delar med sig av erfarenheter och goda exempel inom nätverket.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen genomför tillsyn på förskolor och skolor enligt plan. Genom tillsynen tillgodoses barnens rätt till god inomhusmiljö, minskad kemikaliepåverkan och säkra livsmedel. Tillsynen bidrar därmed till stadens arbete med att säkerställa alla barns rätt att växa upp under goda livsvillkor och att uppnå kunskapsmålen i skolan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förskolenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna, SISAB samt övriga berörda nämnder ta fram ett styrande stadsövergripande funktionsprogram för förskolor	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 1.2.1 Stockholms skolor och förskolor har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

● Uppfylls helt

Tillsynen på skolor och förskolor genomförs enligt plan. Den riktade tillsynen på skolor och förskolor omfattar bland annat kontroll av bullernivåer, ventilation, hygienrutiner, kemikaliehanteringen och verksamhetens egenkontroll. Brister från föregående inspektion följs upp. Resultatet från tillsynen skiljer sig inte jämfört med tidigare år.

Alla skolor och förskolor i staden ska vara kontrollerade avseende radon och ha radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m³ luft.

Avseende livsmedelskontroll så kontrollerar förvaltningen att hantering av livsmedel på förskolor utförs säkert.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel förskolor och skolor som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under 200 Bq/m ³ luft.				85		90 %		2024

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

● Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar systematiskt med utbildning och ständigt förbättrade rutiner för att säkerställa en rättssäker och effektiv handläggning av tillsynsärenden. Härvid beaktar miljö- och hälsoskyddsnämnden principerna om likabehandling och opartiskhet. Tillgänglighetsaspekter beaktas i handläggningen och fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor involveras i relevanta ärenden, och företrädelsevis i ett tidigt skede, där det är möjligt. Funktionshinderrådet har valt ut fokusområden kopplade till miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet, och i nuläget fokuseras områdena *Märkning och allergikost* samt *Kemikalier kopplat till miljö och hälsa*. I dialog med förvaltningen har aktiviteter för året fastställts. Återrapporering av genomfört arbete utifrån aktiviteterna sker till rådet under hösten.

Riktad tillsyn av hyresfastigheter i socioekonomiskt utsatta områden i Stockholm leder till att inomhusmiljön förbättras och att förutsättningarna i samtliga boenden i staden blir mer likvärdiga.

Nämndmål: 1.3.1 Miljön i hyresbostäder ska vara likvärdigt sund i samtliga delar av staden

● Uppfylls helt

Den riktade bostadstillsynen i flerbostadshus genomförs enligt plan. I tillsynen kontrolleras lägenheter i flerbostadshus med avseende på fukt, mögel, ventilation, tappvattentemperatur samt låg inomhustemperatur vid kallare utomhustemperatur samt i förekommande fall skadedjur nära husen. Syftet är även att utreda om det förekommer systematiska fel i hela byggnaden eller enskilda avvikelser i bostäderna. Under året kommer cirka 40 inspektioner genomföras. Fram till sista mars 2024 har 16 inspektioner genomförts i områdena Järva och Hässelby. Varje inspektion avser en flerbostadsbyggnad. Resultatet visar avvikelser i inomhusmiljön rörande främst ventilation men även fukt och i förekommande fall skadedjur.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen bedriver fortsatt tillsyn på vård- och omsorgsboenden. Genom tillsynen tillgodoses de äldres rätt till god inomhusmiljö och säkra livsmedel.

Åldrevänlig stad

Äldre är extra känsliga för värmeböljor, vilket förväntas bli mer frekvent i framtiden. Miljöförvaltningen bidrar med expertkunskap och planeringsunderlag för att kunna ta hänsyn till värme vid planering av verksamhet för äldre. I stadsplaneringen verkar förvaltningen för att äldreboenden ska placeras på platser där temperaturen inte riskerar att bli alltför hög, t.ex. där det finns grönska i närheten. Att ha tillgång till grönska påverkar hälsan positivt även på andra sätt, och för äldre personer som kanske inte kan gå långa sträckor är det extra viktigt att naturen finns på nära håll.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriver också tillsyn på vård- och omsorgsboenden, där tillsynen syftar till att tillgodose de äldres rätt till en god inomhusmiljö. Nämndens livsmedelskontroll bidrar också till målet genom att säkerställa säkra livsmedel på stadens äldreboenden.

Nämndmål: 1.4.1 Stockholms äldreboenden har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

● Uppfylls helt

Hälsoskyddstillsyn inom vård- och omsorgsboenden förväntas under året genomföras enligt plan. Planeringen av tillsynen pågår och tillsynen kommer framförallt genomföras senare under året. Cirka 75 boenden kommer att granskas under året fördelat på äldreboenden, LSS-boenden och HVB-hem.

Miljöförvaltningen kontrollerar även att hantering av livsmedel på äldreboenden utförs säkert.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

● Uppfylls helt

Förvaltningen är delaktig i detaljplaneprocessen för att bistå med kunskap om hur man på ett hållbart sätt kan lokalisera kultur-, idrotts- och evenemangsplatser i hela staden. Förvaltningen bistår verksamheter med stöd och information om hur verksamheterna ska planera och projektera sina verksamheter på ett hållbart sätt. Förvaltningen deltar även i utredningen av lämpliga platser för ytterligare strandbad, bryggbad och platser för bastuflottar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB samordna inrättande av fler bryggbad, strandbad, plaskdammar och vinterbadplatser med möjlighet till bastubad samt utreda funktion, stadsövergripande samordning och ansvarsfördelning för dessa	2024-01-01	2024-12-31	
Trafiknämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB identifiera lämpliga platser att avskaffa badförbudet på	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 1.5.1 Stockholm har en hållbar lokalisering av evenemang och idrottsplatser

 Uppfylls helt

Förvaltningen fortsätter delta i implementeringen av Stockholms stads kulturstrategiska program med tillhörande vägledningar och åtgärder för att främja stadens kultur- och nöjesliv i syfte att stärka stadens attraktions- och konkurrenskraft. Förvaltningen bistår med kunskap om hur verksamheter kan samlokaliseras med bostäder på ett sådant sätt att risk för olägenhet för människors hälsa förebyggs. Under första delen av 2024 har det varit en något högre andel klagomål på denna typ av evenemang. Under sommarsäsongen då uteserveringar och liveevent är mer vanligt förekommande väntas antalet klagomål på främst musikstörningar öka, vilket är ofrånkomligt i en storstad med ett rikt kulturliv även om verksamheterna arbetar för att följa gällande regler. Detta gäller särskilt i de centrala delarna av staden.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

 Uppfylls helt

Målet omfattar ett stort och mångsidigt arbete inom bl.a. energi, klimat, hållbara transporter, biologisk mångfald och resurshushållning. Ett flertal funktioner på förvaltningen har i uppgift att inom sina respektive specialistområden vägleda och stödja stadens verksamheter i arbetet med en rättvis klimatomställning. Arbetet med klimatomställning har under året till stor del fokuserat på framtagande av förslag till ny klimathandlingsplan. Klimatomställningen ska även bidra till ett mer jämlikt samhälle. Förvaltningen förbereder ett projekt i fem stadsdelar för en hälsosam och rättvis klimatomställning.

Förvaltningen bistår även i arbetet med att minska utsläppen från trafiken genom elektrifiering. Likaså bistår förvaltningen i arbetet med att minska energianvändningen, fasa ut fossila bränslen och verka för en ökad resurshushållning genom krav i inköpsprocesser. Förvaltningen har ett nära samarbete med stadsledningskontoret, serviceförvaltningen och andra förvaltningar och bolag kring såväl strategiska som mycket konkreta frågor kopplade

till inköp. I arbetet med stadens miljöprogram och tillhörande handlingsplaner är även kopplingen till arbetet med Agenda 2030 viktig.

I löpande arbete och inom olika projekt testas dessutom nya innovationer, oftast i samverkan med akademien. Genom ett flertal kanaler kommunicerar staden både internt och externt för att underlätta för näringsliv och medborgare att bidra till att nå stadens miljömål.

Förvaltningen arbetar, genom den förvaltningsövergripande modellen Ledstången, för att miljöfrågorna ska beaktas i ett tidigt skede av planeringen och att staden kan skapa en attraktiv, miljö- och klimatsmart stad.

Förvaltningen bedriver miljöövervakning inom områdena biologisk mångfald, vattenkvalitet och håller på att etablera en övervakning inriktad miljögifters påverkan på människors hälsa med särskilt fokus på barn och andra känsliga grupper.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

 Uppfylls helt

Förvaltningen har i huvudsak en stödande och uppföljande funktion för att staden ska nå det kommande miljöprogrammets mål, och för att åtgärder i den kommande klimathandlingsplanen genomförs. Särskilda stödinsatser görs inom upphandling och inköp, energieffektivisering, minskade utsläpp från transporter och arbetsmaskiner, minskad plastanvändning, cirkulärt byggande, fossilfria bygg- och anläggningsarbeten samt uppföljning av växthusgasutsläpp och energianvändning. Genom energi- och klimatrådgivningen genomför förvaltningen riktade insatser till bostadsrättsföreningar, småhusägare och mindre företag. Samverkan med näringsliv, branschorganisationer och akademi sker löpande och innovativa lösningar testas och utvecklas i projekt för senare implementering där det är lämpligt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Köpt energi i stadens organisation				1 759 GWh		1 735 GWh	1 735 GWh	2024
Utsläpp per invånare (ton CO2e per invånare)				1,6 Ton CO2/inv		Max 1,4 Ton CO2/inv	1,4 ton CO2e/i nv	2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen ska i samråd med förskolenämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna revidera stadens matstrategi: "God, hälsosam och klimatsmart mat"	2024-01-01	2024-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och AB Svenska Bostäder, och i samarbete med näringslivet, akademien och andra kommuner, utreda förutsättningarna för att etablera en storskalig återbruksdepå inom länet riktad till byggaktörerna	2024-01-01	2024-12-31	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna kartlägga områden i staden eller som staden äger som kan restaureras och bli kolsänkor samt beräkna hur mycket koldioxid som kan bindas i dessa	2024-01-01	2024-12-31	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda ett system för att ge nämnderna plastbeting med syfte att minska användningen av plast	2024-01-01	2024-12-31	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, servicenämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Stockholm Vatten och Avfall AB och S:t Erik Markutveckling AB utreda och planera för en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter där kvarteret Gjutmästaren i Ulvsunda ska utgöra pilot	2024-01-01	2024-12-31	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med servicenämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden och i samråd med kommunstyrelsen kartlägga tillgång till data för analys och uppföljning av stadens klimatmål samt ta fram förslag till insatser för ökad datatillgång med fokus på digitala tekniker	2024-01-01	2024-12-31	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med servicenämnden, Stockholm Vatten och Avfall AB och andra berörda nämnder och bolagsstyrelser utreda de materialflöden i staden som har störst miljö- och klimatpåverkan och ta fram förslag på åtgärder för ökad resurseffektivitet och cirkulära materialflöden	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 2.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska Stockholms klimatpåverkan och energianvändning

Uppfylls helt

Förvaltningen har stöttat stadsledningskontoret i arbetet med att ta fram förslag till ny klimathandlingsplan (som väntas skickas på remiss senare under året). Den kommande klimathandlingsplanen föreslås få ett betydligt bredare perspektiv än tidigare klimathandlingsplaner genom att stadens nya mål att halvera de konsumtionsbaserade utsläppen till 2030 och en rättvis och inkluderande omställning inkluderats. Det konsumtionsbaserade målet innebär att fler förvaltningar kommer beröras av handlingsplanens åtgärder och att förvaltningar och bolag som omfattats av tidigare handlingsplaner nu får nya områden att arbeta med för att minska utsläppen. Stort fokus förväntas ligga på upphandlingar och inköp samt ökad cirkularitet för att minska utsläppen.

Förvaltningen har följt upp utsläppen av växthusgaser per invånare. Fastställda värden för år 2022 och preliminärt beräknade värden för år 2023 visar att målet om 1,5 ton koldioxidekvivalenter per invånare år 2023 har nåtts. Den minskade reduktionsplikten för

fordonsbränslen har inte hunnit få genomslagskraft. Det innebär att utsläppen per invånare kan komma att öka under 2024.

Förvaltningen har följt upp stadens verksamhets-specifika energianvändning (t.ex. kWh/m² för byggnader). Sammantaget har stadens verksamheter klarat miljöprogrammets verksamhets-specifika energieffektiviseringsmål år 2023 med ett utfall på 10 procents besparing relativt målet 5 procent. Den totalt köpta energin år 2023 uppgick till 1759 GWh relativt kommunfullmäktiges indikator om 1945 GWh. Utförsäljning av fastigheter bidrog till måluppfyllelsen.

Förvaltningens uppföljning av solenergiproduktionen visar att miljöprogrammets mål år 2023 har uppnåtts med en produktion av 7,1 GWh relativt målet 6,1 GWh.

Inom energi- och klimatrådgivningen pågår en särskild satsning på rådgivning till småhusägare som har uppvärmning med oljepannor. Stadens egen uppvärmning med fossil olja ska utifrån inkommen rapportering till förvaltningen ha upphört 2023.

Stödinsatser för att minska energianvändning, klimatutsläpp och materialanvändning till förvaltningar och bolag har genomförts löpande.

Nämndmål: 2.1.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska samordna arbetet med att minska plastens skadliga påverkan på miljö och klimat

● Uppfylls helt

Implementeringen av handlingsplan för hållbar plastanvändning är pågående och samtliga åtgärder i handlingsplanen för 2024 där miljöförvaltningen är ansvariga är påbörjade. Löpande arbete med åtgärderna i handlingsplanen för minskad spridning av mikroplast pågår också.

Samordning och utveckling av arbete med plast inom olika områden har skett löpande i syfte att minska plastens skadliga miljö- och hälsopåverkan. Bred samordning av plastarbetet har skett genom Plastforum, där kunskaps- och erfarenhetsutbyte sker genom en gemensam samarbetsyta och regelbundna och välbesökta webinarier.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

● Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en stödande och utredande roll gällande biologisk mångfald i staden. Detta innefattar bl.a. implementering av handlingsplanen för biologisk mångfald, kommunikation och förankring av stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald (SÅF) och miljöövervakning. Arbetet kopplar bland annat till mål 11 (*Hållbara städer och samhällen*), 14 (*Hav och marina resurser*) och 15 (*Ekosystem och biologisk mångfald*) i Agenda 2030.

Nämnden bedriver också tillsyn av skyddade områden och ger rådgivning om skötsel och åtgärder i naturområden, vilket syftar till att bibehålla och stärka den biologiska mångfalden och en fungerande grön infrastruktur.

För att den biologiska mångfalden på sikt ska öka krävs insatser från berörda förvaltningar, kommunala bolag samt övriga aktörer inom staden. Miljöförvaltningen har en fortsatt viktig roll att verka för ökat kunskapsstöd och samordning.

Inriktningen för arbetet med biologisk mångfald anges i stadens handlingsplan för biologisk mångfald. En viktig del i arbetet är att följa utvecklingen avseende biologisk mångfald över tid. Förvaltningen arbetar med fortlöpande miljöövervakning och bistår genom samverkan med ekologisk kompetens i stadens övergripande processer. Arbetet innefattar också särskilda utbildningstillfällen för bland annat reservatsförvaltare för att främja naturvårdsskötsel. Förvaltningen arbetar också tillsammans med övriga berörda förvaltningar med uppdragen kopplade till nya naturreservat och biotopskyddsområden, för att säkerställa långsiktigt skydd av värdefulla miljöer med goda förutsättningar att hålla en hög biologisk mångfald. Förvaltningens tillsyn av skyddade områden samt strandskyddsområden skapar också goda förutsättningar för att förvalta och utveckla den biologiska mångfalden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Exploateringsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden utveckla ett verktyg som möjliggör scenarioanalyser av eventuell påverkan på stadens blågröna infrastruktur och habitatnätverk inför markanvisning	2024-01-01	2024-12-31	
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden påbörja arbetet med att ta fram en strategi för skydd av naturområden	2024-01-01	2024-12-31	
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda en modell för att stärka de ekologiska värdena och den biologiska mångfalden i staden som helhet	2024-01-01	2024-12-31	
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB utreda och lämna förslag på hur klimatanpassningsarbetet ska genomföras. Prioritering, ansvarsfördelning, upphandling och avrop av konsulter ska definieras	2024-01-01	2024-12-31	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utreda om det finns områden i Stockholms stad som kan lämpa sig som mörkerreservat	2024-01-01	2024-12-31	
Stadsbyggnadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda möjligheten att årligen mäta och redovisa den totala grönytan i staden	2024-01-01	2024-08-31	
Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och trafiknämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna, Micasa Fastigheter i Stockholm AB och SISAB utreda hur effekter av värmebölja kan inkluderas och hanteras i stadsutvecklingsprocessen	2024-01-01	2024-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, berörda stadsdelsnämnder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen påbörja arbetet med att ta fram åtgärdsplaner baserat på genomförd risk- och sårbarhetsanalys för skyfall	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 2.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att stärka Stockholms biologiska mångfald

Uppfylls helt

Miljöförvaltningen planerar åtgärder inom naturvårdsområdet, bidrar med ekologisk kompetens och utbildning gällande biologisk mångfald och ekosystemtjänster samt bedriver fortlöpande miljöövervakning av stadens natur.

Övervakningen av naturmiljön på landskaps-, habitat- och artnivå enligt uppdaterat program för miljöövervakning av biologisk mångfald fortsätter under 2024. Inventeringar och utredningar för prioriterade arter är inplanerade under vår- och sommarsäsongen.

Miljöförvaltningen deltar i förvaltningsövergripande arbetsgrupper för att genomföra budgetuppgiften om att utreda och inrätta naturreservat och biotopskyddsområden. Förvaltningen leder arbetet med att utreda om det finns områden i Stockholms stad som kan lämpa sig som mörkerreservat. Arbetet med att ta fram en strategi för skydd av natur har påbörjats och miljöförvaltningen bidrar aktivt i arbetet i arbetsgrupp och styrgrupp.

Tillsammans med exploateringsnämnden arbetar förvaltningen med att utveckla ett verktyg som möjliggör scenarioanalyser av påverkan på stadens blågröna infrastruktur och habitatnätverk inför markanvisning. Som en del i en utökad och utvecklad miljöövervakning håller förvaltningen på att utreda möjligheten att årligen mäta och redovisa stadens totala grönyta.

Förvaltningen planerar för att genomföra skötselutbildningar till stadens stadsdelsförvaltningar. Särskilda insatser kommer att göras för att utöka skötselrådgivningen till de förvaltade förvaltningarna av skyddad natur runt Järva.

I tillsynen enligt 7 kap. miljöbalken bevakas områden skyddade som Natura 2000, natur- och kulturresevat, naturminnen samt strandskyddsområden. Med tillsyn, rådgivning, information och samråd skapas förutsättningar för att syftena med de skyddade områdena ska kunna bibehållas.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

 Uppfylls helt

Förvaltningen ger stöd till förvaltningar och bolag med fordons- och drivmedelskompetens vid upphandling och uppföljning av transporttjänster samt vid installationer av laddinfrastruktur. Detta för att öka utbytestakten till fossilfria fordon och uppnå målet om en fossilfri organisation till år 2030. Samarbete sker även med andra kommuner för att harmonisera kraven i länet. En harmonisering av kraven underlättar för de leverantörer som ska genomföra uppdragen.

Förvaltningen har också arbetat med att sprida erfarenheter från fossilfria/utsläppsfria markentreprenader. Fossilfria markentreprenader är ett nytt område där det finns en stor potential att minska växthusgasutsläppen. Förvaltningen planerar även ett seminarium om eldrivna parkmaskiner. Det finns idag en mängd bra elektrifierade fordon som passar för parkskötsel. Fler får således möjlighet att ta del av nya lärdomar och inspireras till inköp och upphandlingskrav som minskar utsläppen från parkmaskiner.

Förvaltningen samarbetar även med bland annat utbildningsförvaltningen och serviceförvaltningen inom projektet Off-Peak. Inom projektet ska förskolor, skolor och äldreboenden prova livsmedelsleveranser utanför rusningstid.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
Växthusgasutsläpp i transportsektorn per invånare (ton CO2e per invånare)				0,89 Ton CO2 / inv		0,8 Ton CO2 / inv	0,80 ton CO2e/i nv	2024
Analys Osäkert om indikatorvärdet nås. Effekten av sänkt reduktionsplikt samt en minskad elbilsförsäljning kan leda till ökade utsläpp från transportsektorn.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stads Parkerings AB samt övriga berörda nämnder och bolagsstyrelser skapa en samordningsgrupp för att möjliggöra en snabb elektrifiering genom gemensam målstyrning. I uppdraget ingår att se över avgiftsmodeller i syfte att öka hemmaladdningen	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 2.3.1 Användningen av miljöfordon, förnybara drivmedel och effektiva mobilitetslösningar ska öka

● Uppfylls helt

Förvaltningen driver ett aktivt arbete för att användningen av miljöfordon, förnybara drivmedel och effektiva mobilitetslösningar ska öka. Staden fordonsflotta består till 100 procent av miljöfordon. Elbilar är det som främst köps in vartefter fordonsflottan förnyas.

Förvaltningen leder två nätverk för förvaltningar och bolag. Ett kring laddinfrastruktur och ett gällande mobilitetstjänster, för att underlätta och påskynda arbetet inom dessa två områden. Under 2023 ökade antalet bilar i stationära bilpooler med 38 procent (till drygt 1 600 stycken från 1 170 stycken år 2022). Delade bilar har fått en allt större geografisk spridning både i inner- och ytterstaden och fler personer bor nu inom en radie av 400 meter från en fast bilpoolsplats.

Vad gäller ökad användning av förnybara drivmedel så påverkar olika händelser i omvärlden detta arbete; fossila drivmedel har minskat i pris, biogasen har ökat i pris, det finns få biogas- eller etanolfordon att köpa samt att det beslutats att gå ifrån reduktionsplikten med obligatorisk inblandning av biodiesel i diesel. Det är således svårt och mer osäkert att nå målet för ökad försäljning av förnybara drivmedel.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

● Uppfylls helt

I stadsplaneringen har förvaltningen en aktiv roll att hjälpa till med avvägningar för en hållbar stadsutveckling, både i tidiga skeden och under detaljplaneringen. I planprocessen bidrar förvaltningen med expertkunskap om bl.a. naturvärden, buller, luftkvalitet, vattenkvalitet och dagvattenhantering, markföroreningar och klimatanpassning.

Länets nya åtgärdsprogram för kvävedioxid (NO₂) och partiklar (PM10) fastställdes i december 2023. Stadens nya åtgärdsprogram för buller 2024-2028 förväntas bli fastställt under sommaren 2024.

Förvaltningen fokuserar i sin tillsyn gällande luftkvalitet och bullerstörningar på de aspekter som har störst miljö- och hälsopåverkan. Utöver bostadsmiljö är luft- och ljudmiljö på skol- och förskolegårdar högt prioriterat.

I de lokala åtgärdsprogrammen för vatten har åtgärdsbehovet i den befintliga miljön pekats ut och förvaltningen stöttar aktivt berörda i genomförandet av åtgärderna. Tillsynen av verksamheter som påverkar vattenkvaliteten är ett viktigt verktyg för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Förvaltningen har därför initierat ett arbete med att öka kunskapen om hur tillsynen kan utvecklas inom detta område. Vägledning saknas för hantering av sulfidförande berg vilket skapar osäkerhet kring vad som är en hållbar hantering. Förvaltningens tillsyn behöver utvecklas och möta både behovet av en lokal cirkulär hantering

av massor samtidigt som den lokala miljön skyddas från förorening. Samverkan i frågan sker på flera olika sätt på regional nivå samt med SGU och Naturvårdsverket.

Förvaltningen har fortsatt fokus på tillsyn av förorenade områden och utveckling av proaktivt arbete med förorenad mark så som fortsatta inventeringar och ansvarsutredningar.

Förvaltningen samverkar även med exploateringskontoret och idrottsförvaltningen i ett projekt som syftar till att ta fram en långsiktig plan för hur den förorenade marken på båtuppställningsplatser kan hanteras. Förvaltningen bedriver löpande miljöövervakning i vatten i syfte att ge underlag för tillsyn, fysisk planering samt planering och uppföljning av åtgärder.

Förvaltningen fortsätter att stödja stadens verksamheter med kunskap och vägledning för att undvika farliga ämnen i material som köps in eller finns i verksamheterna och att kommunicera ut detta stöd till berörda nyckelgrupper.

Ett förslag till ny kemikalieplan för staden är under framtagande i samverkan med berörda förvaltningar och bolag.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel badplatser med bra vattenkvalitet						70 %	70 %	2024
Antal dygn över miljökvalitetsmålet för dygnsmedelvärdet för PM10				29 dygn		Max 35 dygn	Max 35 dygn	2024
Analys								
Halterna av PM10 har minskat i staden men behöver minska ytterligare att klara miljökvalitetsmålet Frisk luft. Fortsatt dammbindning/tidig sandupptagning, minskad användning av dubbdäck samt minskad vägtrafik är åtgärder som bidrar till lägre utsläpp av PM10. Indikatorn är ändrad och avser numera miljökvalitetsmålet Frisk luft och ingen jämförelse görs därmed med utfall VB 2023 då indikatorn avsåg antalet dygn över normvärdet.								
Antal förekomster i stadens kemikaliehanteringssystem av utpekade produkter med utfasningsämnen						120	Fastställs 2024	2024
Antal timmar över miljökvalitetsmålet för timmedelvärdet för kvävedioxid				0 dygn		Max 175 timmar	Max 175 timmar	2024
Analys								
Halterna av kvävedioxid har minskat i staden men behöver minska ytterligare att klara miljökvalitetsmålet Frisk luft. Renare fordonsflotta, ökad elektrifiering samt minskad vägtrafik är åtgärder som bidrar till lägre utsläpp av kvävedioxid. Indikatorn är ändrad och avser numera miljökvalitetsmålet Frisk luft och ingen jämförelse görs därmed med utfall VB 2023 då indikatorn avsåg antalet dygn över normvärdet.								
Vattenområden med förbättrad näringsituation						44 %	44 %	2024

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
I nuläget saknas data för att bedöma utfallet. Provtagning sker i augusti. Baserat på senaste resultaten är det osäkert om indikatormålet för 2024 kommer nås.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Trafiknämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden påbörja åtgärder utifrån utredningen om hur Världshälsoorganisationens (WHO) gränsvärden för luftkvalitet kan nås	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 2.4.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i en stadsplanering som värnar miljön och människors hälsa samt säkerställer den växande stadens behov

 Uppfylls helt

I stadsplaneringen har förvaltningen en aktiv roll genom att bidra med expertkunskap inom miljö och hälsa samt hjälpa till med avvägningar för en hållbar stadsutveckling, både i tidiga skeden och under detaljplaneringen. Nämndens deltagande i detaljplaneringen framgår av processverktyget Ledstången. Förvaltningen tar bl.a. fram ett underlag till stadsbyggnadsnämndens beslut om betydande miljöpåverkan, vilket även innehåller en utförlig beskrivning av för detaljplanen viktiga miljö- och hälsofrågor att utreda och beakta. I planprocessen bidrar förvaltningen med expertkunskap om bl.a. naturvärden, buller, luftkvalitet, vattenkvalitet och dagvattenhantering, markföroreningar, och klimatanpassning. Exempel på aktuella planprojekt där miljöförvaltningen medverkar är ombyggnationen av Centralstationen där dagvattenhanteringen är en stor fråga, Skarpa by där det är höga naturvärden samt programmet för Älvsjö där skyfallssituationen är en knäckfråga. Förvaltningen deltar även i planprojektet avseende bebyggelse på Bromma flygplats, där bland annat markföroreningsfrågan är komplex, och Slakthusområdet, som utsätts för buller från flera olika källor.

Vidare bidrar förvaltningen med kompetens för att stärka en sammanhängande blågrön infrastruktur i staden, och förvaltningen verkar för mångfunktionella grönytor som ger fler ekosystemtjänster på samma yta, och kan bidra till effektiva lösningar för klimatanpassning som exempelvis dagvatten- och skyfallshantering samt till temperaturreglering vid värmeböljor. Förvaltningen deltar fortsatt i diskussioner kring kompensationsåtgärder både för specifika projekt samt som princip.

Nämndmål: 2.4.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att Stockholms luftkvalitet förbättras och bullerstörningarna minskar

● Uppfylls helt

Luftkvaliteten i Stockholm har mätts i flera årtionden och utvecklingen är att luften har blivit mycket bättre i och med att utsläppen av luftföroreningar har minskat kraftigt. Strängare utsläppskrav på fordon och industrier, renare bränslen, miljözoner, trängselskatt, dubbdäcksförbud m.m. har bidragit till förbättringen av luftkvaliteten i staden.

Miljö kvalitetsnormer enligt luftkvalitetsförordningen (2010:477) klaras numera nästan överallt i Stockholm. Vid Stockholms mätstationer klaras både normen för NO₂ och PM10 sedan flera år tillbaka. Modellberäkningar visar dock att halterna fortfarande ligger över eller riskeras att överskrida normen längs några av de mest trafikerade vägarna.

För att skydda människors hälsa finns förutom normvärden även det nationella miljö kvalitetsmålet *Frisk luft*. Det finns förutsättningar att klara miljö kvalitetsmålet för kvävedioxid vid stadens mätstationer år 2024, men det kan inte säkerställas förrän mätningar för hela kalenderåret har slutförts. Det skulle då vara första gången miljö kvalitetsmålet klaras.

För partiklar (PM10) kommer troligtvis miljö kvalitetsmålet inte klaras vid stadens mätstationer år 2024, då tidigare års mätningar har visat att det är en bit kvar till att nå målvärdet. PM10-halterna kan variera stort mellan olika år beroende på mängden nederbörd och förekomsten av torra vägbanor under vårvintern.

Världshälsoorganisationen (WHO) har tagit fram hälsobaserade riktvärden för luftkvalitet. Under 2024 kommer förvaltningen stödja trafikkontoret i arbetet att genomföra åtgärder för att nå WHO:s riktvärden till 2030.

Länets nya åtgärdsprogram för kvävedioxid (NO₂) och partiklar (PM10) fastställdes av länsstyrelsen i december 2023. Stadens nya åtgärdsprogram för buller 2024-2028 förväntas bli fastställt av kommunfullmäktige kring sommaren 2024. Förvaltningen har en kontinuerlig dialog med väghållarna gällande genomförande av åtgärdsprogrammen.

Förvaltningen deltar aktivt i projekt och nätverk som syftar till förbättrad luft- och ljudmiljö, t.ex. i projektgrupp för miljözon klass 3, i stadens bullerskyddsgrupp, det regionala bullernätverket samt inom Östra Sveriges Luftvårdsförbund.

Förvaltningen medverkar i stadsplaneringen för att nya bostäder och stadsdelar ska få en så god ljudmiljö och frisk luft som möjligt. Höga ljudnivåer förekommer i de flesta av pågående detaljplaner. Genom en medveten planering kan en god boendemiljö ofta skapas även i områden med höga buller- och föroreningsnivåer, som exempelvis längs högtrafikerade vägar.

Förvaltningen fokuserar i sin tillsyn gällande luftkvalitet och bullerstörningar på de aspekter som har störst miljö- och hälsopåverkan. Utöver bostadsmiljö är luft- och ljudmiljö på skol- och förskolegårdar högt prioriterat. Exempelvis har förvaltningens tillsyn lett fram till att en bullerskyddskärm vid en förskola längs Valhallavägen ska uppföras.

Nämndmål: 2.4.3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att miljö kvalitetsnormerna för vatten följs

● Uppfylls helt

Förvaltningen bistår med expertkunskap för att tillse att miljö kvalitetsnormerna för vatten följs. I de lokala åtgärdsprogrammen för vatten har åtgärdsbehovet i den befintliga miljön pekats ut och förvaltningen stöttar aktivt berörda förvaltningar och bolag i genomförandet. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att stärka stödet till genomförandeorganisationerna med ett särskilt fokus på stadsdelsförvaltningarna. Stadsdelsförvaltningarna har bjudits in till en workshop för att gemensamt analysera hur miljöförvaltningen på bästa sätt kan stötta i genomförandet av de lokala åtgärdsprogrammen.

Tillsyn på verksamheter som påverkar vattenkvaliteten är ett av de verktyg som pekas ut av vattenmyndigheten som viktigt för kommunen att arbeta med för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Förvaltningen har initierat ett projekt som syftar till att öka kunskapen om hur tillsynen inom området kan utvecklas. Inom ramen för projektet kommer bland annat tillsynsstöd utifrån olika verksamheters olika påverkan på recipienten att tas fram.

Förvaltningens tillsyn omfattar bland annat tillsyn på väghållarnas dagvattenhantering, såväl funktionen av befintliga dagvattenanläggningar som utveckling av dagvattenrening längs de sträckor där rening idag saknas. Tillsynen av trafikkontorets hantering av vägdagvatten från de mest trafikerade vägarna i staden har intensifierats. En kartläggning av vägdagvattnets samlade miljöpåverkan är under framtagande. Under året ska trafikkontoret redovisa vilka åtgärder som är mest prioriterade att vidta utifrån ett miljönyttoperspektiv. Förvaltningen arbetar också med tillsyn och kontroll av enskilda avlopp. Inventering och kontroll efterföljs av riskklassificering utifrån bland annat påverkan på vatten.

Förvaltningen samverkar med exploateringskontoret och idrottsförvaltningen i ett projekt som syftar till att ta fram en långsiktig plan för hur den förorenade marken på båtuppsamlingsplatser kan hanteras. Projektet kan på sikt bidra till en minskad spridning av miljögifter till vatten.

Förvaltningen deltar även i forskningsprojekten MASSA och Drizzle. Inom ramen för MASSA undersöks hur staden genom lokal återanvändning av stenmassor kan skapa bättre fysiska livsmiljöer i vatten. Projektet syftar till att inspirera till en hållbar stadsutveckling i stadens vattenområden utifrån miljö kvalitetsnormerna för vatten. Drizzle är ett Vinnovafinansierat kompetenscentrum för dagvatten där forskning bedrivs i syfte att skapa framtidens hållbara dagvattenlösningar. Genom kompetenscentret får staden tillgång till den senaste forskningen inom dagvatten. Staden deltar genom miljöförvaltningen, trafikkontoret och Stockholm Vatten och Avfall AB.

Förvaltningen bedriver löpande miljöövervakning i vatten i syfte att ge underlag för tillsyn, fysisk planering samt planering och uppföljning av åtgärder. Miljöövervakningsdata tillgängliggörs och kan nås av såväl interna som externa aktörer på stadens digitala plattformar. Miljöförvaltningen har även arbetat med att vidareutveckla arbetet med kommunikation om vattenkvalitetsarbete i syfte att sprida kunskap om åtgärdsarbete i vatten

och därmed öka möjligheterna till att nå miljö kvalitetsnormerna för vatten.

Nämndmål: 2.4.4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska spridningen av farliga kemikalier

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen fortsätter att stödja stadens verksamheter med kunskap och vägledning för att undvika farliga ämnen i material som köps in eller redan finns i verksamheterna, och förvaltningen fortsätter arbetet med att kommunicera ut detta stöd till berörda nyckelgrupper.

Ett förslag till ny kemikalieplan för staden är under framtagande i samverkan med berörda förvaltningar och bolag. Denna kommer att peka ut åtgärder för stadens olika verksamheter att genomföra för att nå målet om minskad användning och spridning av skadliga ämnen, med ett särskilt fokus på att fasa ut PFAS, bisfenoler och ftalater. En utredning genomförs därför för att identifiera var dessa ämnesgrupper kan förväntas förekomma och hur de kan undvikas. Här ingår även i viss utsträckning kemiska analyser av produkter som används och som misstänks kunna innehålla oönskade ämnen.

Förvaltningen ger även stöd i tillämpningen av de system som finns för att göra kemikalie-smarta val och dokumentera användning av kemiska produkter respektive bygg- och anläggningsmaterial; Chemsoft respektive Byggvarubedömningen. En utbildning har hållits för trafikkontoret kring bedömning och dokumentation av anläggningsprodukter i deras entreprenader. Kopplat till kemikaliefrågor har förvaltningen under året även medverkat i upphandling respektive avtalsuppföljning för områdena järnhandel, dryckesautomater, cirkulationstvätt, sjukvårdsartiklar, IT-kringutrustning samt yrkeskläder/-skor.

I samverkan med Naturvårdsverket och Institutet för miljömedicin planeras en studie av förekomst av kemiska ämnen i damm och luft på förskolor i staden. Resultaten från studien kommer att användas tillsammans med tidigare genomförda studier för att ta fram ett program för hälsorelaterad miljögiftsövervakning i syfte att följa utvecklingen mer långsiktigt.

Nämndmål: 2.4.5 Avfallet i Stockholm hanteras så att det inte medför negativa konsekvenser för miljö och hälsa

● Uppfylls helt

Tillsynen genomförs enligt plan. Miljöförvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla avfallstillsynen i syfte att motverka illegal hantering av avfall. Under året har förvaltningen bland annat fortsatt med den planerade tillsynen av avfallstransportörer. Vid tillsynen kontrolleras exempelvis om transportören innehar tillstånd för transport av avfall, efterlevnaden av de villkor som är förenade med tillståndet samt, vid transport av farligt avfall, att verksamheten upprättat transportdokument.

Förvaltningen har även följt upp klagomål på bristande avfallshantering eller annan misskötsamhet inom avfallsområdet. Klagomålen kan exempelvis handla om otillåtna

avfallstransporter samt felaktig eller bristande hantering av farligt avfall. Avfallstillsyn genomförs även på verksamheter som hotell, butiker samt restauranger avseende separering i olika fraktioner.

Inströmningen av kompostanmälningar och dispensansökningar avseende utsortering av matavfall är fortsatt hög efter införandet av regler om att biologiskt avfall ska separeras från övrigt kommunalt avfall. Detta har medfört behov av vissa omprioriteringar. Viss planerad tillsyn har dock kunnat påbörjas på miljöfarliga verksamheter och andra verksamheter, medan annan planerad tillsyn inom avfallsområdet har prioriterats ned. Syftet med den planerade tillsynen är framför allt att mängden avfall ska minimeras och andelen avfall som omhändertas genom återanvändning och återvinning ska öka.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Uppfylls helt

Nämndens verksamhet bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt där arbetssätten kontinuerligt utvecklas och förbättras. Ett proaktivt utvecklingsarbete bedrivs där processer som kan vara lämpliga för digitalisering identifieras löpande. Förvaltningen både deltar i och driver utvecklings- och innovationsprojekt för att skapa och sprida nya lösningar som ger god miljönytta. Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn och kontroll är rättssäker och opartisk och genom likabehandlingsprincipen skapas förutsägbarhet för stadens företagare. Förvaltningen samverkar också med akademien för att enklare kunna ta del av nya forskningsrön samt som ett led i den framtida kompetensförsörjningen. Som en del av stadens egen ekonomi kan nämnden uppvisa en god budgethållning och noggrann kontroll av kostnader samt en fortsatt hög självfinansieringsgrad.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden driver ett effektiviseringsarbete i linje med stadens kvalitetsprogram i form av digitalisering, ständiga förbättringar och där det är möjligt och önskvärt nyttjande av innovativa lösningar. Administrativa rutiner förenklas och nya lösningar övervägs för att minska kostnader samtidigt som lika mycket eller mer arbete utförs inom nämndens uppdrag. Köp av tjänster övervägs när det är effektivt.

Nämnden fokuserar ständigt på att disponera befintliga resurser på mest effektiva sätt och har alltid beredskap för att vid behov kunna anpassa verksamheten efter den generella kostnadsutvecklingen. Förvaltningen följer upp sin ekonomi mot innevarande budget nogsamt på månadsbasis och har en beredskap att anpassa och revidera ambitionsnivån inom vissa identifierade områden ifall de ekonomiska förutsättningarna skulle förändras.

Som en proaktiv åtgärd söker nämnden inom flera områden kontinuerligt extern projektfinansiering, i syfte att uppnå ökad miljönytta, men även för att säkerställa ekonomisk stabilitet för nämndens verksamhet. Nämnden bedriver även interna effektiviseringsprojekt där möjlighet finns att vid behov förlänga gällande tidplaner för dessa, och därmed relativt omgående, om än temporärt, reducera förvaltningens konsultkostnader. Miljöförvaltningen strävar efter en hög och hållbar självfinansieringsgrad för miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn och kontroll. Viss möjlighet till omdisponering i tillsynsplaneringen finns och nämnden skulle vid ett akut behov kunna, under en begränsad tidsperiod, omprioritera tillsynsverksamheten och skjuta upp mer kostsam tillsynsverksamhet i syfte att kortsiktigt öka intäktsgenereringen och hålla nere kostnader. Det bör dock poängteras att flera tillsynsområden med hög miljönytta också har en lägre självfinansieringsgrad, exempelvis den riktade bostadstillsynen och arbete mot välfärdsbrottslighet och annan illegal verksamhet såsom livsmedelsfusk och avfallsfusk, vilket innebär att dessa områden kan komma att behöva prioriteras ned.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			96,6 %		100 %	100 %	Tertial 1 2024
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			96,6 %		100 %	100 %	Tertial 1 2024
Nämndens prognossäkerhet T2				-3 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2024

Nämndmål: 3.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är kostnadseffektiv

 Uppfylls helt

För tillsynens avgifter gäller den grundläggande principen att tid för vilken verksamhetsutövarna har betalat, ska återgäldas med tillsynstid. Detta är ett fundament för en legitim kommunal tillsyn. Varje tillsynsobjekt besöks dock inte årligen utan för många objekt med fast årlig avgift sker tillsynen med något eller några års mellanrum. Nämnden följer upp detta på objektsnivå och per tillsynsområde. Detta är också en utgångspunkt i den årliga taxeöversynen.

Tillsynsverksamheten löper huvudsakligen på enligt plan. Personalomsättning, vakanta tjänster samt sjukskrivningar påverkar dock verksamheten i viss grad i form av både lägre intäkter samt lägre personalkostnader. För närvarande bedömer förvaltningen att tillsynsintäkterna minskar mot budget med drygt 1,1 mnkr inom miljöbalkstillsynen. Minskningen beror främst på vakanser och sjukskrivningar.

Förvaltningen har inarbetade rutiner och följer noggrant intäktsnivån samt att fakturerade timmar till verksamhetsutövare med fast årlig avgift också är levererade. Kostnader förknippade med nämndens verksamhet följs upp kontinuerligt.

Taxeöversyn för nämndens taxor för 2025 görs under våren och förslag till nya taxenivåer kommer att behandlas i nämnden i juni.

Nämndmål: 3.1.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bidra till att Stockholms stads upphandlingar är hållbara

● Uppfylls helt

Förvaltningen bistår löpande med expertkunskap så att relevanta krav på kemikalier, energi, klimat, cirkularitet och miljö ställs vid upphandlingar. Det gäller till exempel vid ny- och ombyggnationer, förvaltning av grönområden, solenergianläggningar, städtjänster, fordon och transporter samt flertalet av de centralupphandlingsområden som servicenämnden ansvarar för såsom bland annat förbrukningsartiklar, livsmedel, yrkeskläder, tvätt- och textilservice samt AV-utrustning. Förvaltningen har också bistått vid uppföljning och avtalsförvaltning och utvecklar och underhåller stöd och vägledning för hållbara köp.

Förvaltningen ansvarar för inköpskategorin fordon och har bistått förvaltningar och bolag med råd och stöd vid inköp av personbilar, lätta och tunga lastbilar, bussar och cyklar. Staden köper bara in miljöbilar, och majoriteten av fordonsanskaffningen avser elbilar och biogasbilar. Förberedelse pågår för att senare i år förnya stadens avtal gällande avyttring/försäljning av fordon.

Förvaltningen har även deltagit i inköpskategorierna för lokalvård, inredning, måltider och livsmedel, el, vitvaror och storköksutrustning samt park, gata och parkering.

Nämndmål: 3.1.3 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är innovativ och använder digitala verktyg

● Uppfylls helt

Flera digitaliseringsinsatser pågår på förvaltningen. Bland dessa kan nämnas förenklad tjänst för att få ut intyg för registrerad livsmedelsverksamhet, analysverktyg för elförbrukning i syfte att optimera tariffabonnemang, pilot avseende AI för beslutsstöd och förenklad inrapportering av mobila köldmedelsanläggningar. Förvaltningen arbetar också med införande av ytterligare automatisering (robotisering) för administrativa rutiner.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

● Uppfylls helt

Förvaltningen arbetar med att i största möjliga mån erbjuda platser för feriearbeten, examensarbeten och praktikplatser och samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen sker för att finna matchningar för Stockholmsjobb. Förvaltningen samverkar också med akademien som ett led i den framtida kompetensförsörjningen.

Förvaltningen arbetar utifrån stadens näringslivspolicy, och en väl fungerande tillsyn och kontroll gynnar vidare stadens näringslivsklimat. Det ska vara enkelt, både som medborgare och som företag, att komma i kontakt med miljöförvaltningen. Förvaltningen fortsätter sitt utvecklingsarbete i syfte att underlätta för företagen samtidigt som tillsynen effektiviseras. För att ytterligare förbättra informationen till företag och bibehålla ett gott bemötande vid inspektion fortsätter arbetet med fördjupade analyser av NKI-resultatet (nöjd kund index). Vidare fortsätter tillsynen med fokus på att bekämpa av matfusk, avfallsfusk och annan brottslighet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
Antal tillhandahållna platser för feriejobb	0 st			30	17 st	30 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2024
Analys								
Miljöförvaltningen lyckades under 2023 tillhandahålla ett stort antal platser för feriejobb, och resultatet för helåret 2023 överskred med stor marginal förvaltningens uppsatta mål. Förvaltningen har haft som avsikt att försöka nå samma nivå även under 2024 men ser utifrån rådande omständigheter att det inte kommer vara möjligt. Nuvarande helårsprognos för 2024 bedöms ligga på en nivå motsvarande det förvaltningen kan tillhandahålla. Förvaltningen arbetar parallellt med att bereda fler platser för praktik, bland annat genom pågående samarbete med Stockholms universitet för att hitta en lämplig form för arbetsintegrerad utbildning. En ansökan om YH-utbildning i länet inom miljö- och hälsoskydd förbereds. Om en sådan YH-utbildning beslutas förbinder sig förvaltningen även till att ta emot praktikanter genom nämnd utbildning.								
● Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	3 st			3	3 st	2 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2024
● Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	3 st			7 st	8 st	8 st	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2024
Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	77			82		82	73	2024
Analys								
Resultatet avser helåret 2023. Resultat för 2024 väntas under våren 2025. Resultatet varierar naturligt mellan åren, och ligger konsekvent runt 80 vilket är ett mycket bra resultat. En förklaring till att resultatet sjunkit något är livsmedelskontrollens övergång till efterhandsdebitering.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, kulturnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden och Stockholm Business Region AB se över och revidera stadens näringslivspolicy samt ta fram en bilaga till näringslivspolicyn med en etableringsstrategi för Stockholm	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 3.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är effektiv med hög professionalitet och god service

 Uppfylls helt

Nämndens båda myndighetsområden har under de senaste åren visat mycket goda resultat i de årliga NKI-mätningarna (nöjd kund index). Resultatet för miljö- och hälsoskydd uppgick under 2023 till 76 (där motsvarande resultat för 2022 var 80) och livsmedelskontroll nådde ett resultat om 78 (81). NKI för miljö- och hälsoskyddsnämndens miljöbalkstillsyn och livsmedelskontroll sammantaget uppnådde för 2023 ett resultat på 77. Nämnden uppvisar fortsatt höga resultat, och viss variation mellan åren är naturligt. Resultat för 2024 finns tillgängligt först våren 2025.

En anledning till det något lägre resultatet är införandet av efterhandsdebitering inom livsmedelskontrollen, vilket efterfrågats av branschen. Systemet i sig innebär att företagen bär sina egna kostnader. Detta betyder att vissa verksamheter får högre avgifter, vilket påverkar resultatet för samtliga frågor.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Behandla anmälningar enligt miljöbalken inom sex veckor	100 %			99 %	90 %	90 %		Tertial 1 2024
Företagen uppfattar inspektörerna som professionella	79			84		84		2024
Analys								
Resultatet avser helåret 2023. Resultat för 2024 väntas under våren 2025. Resultatet varierar mellan åren, och på samma sätt som för förvaltningens totala NKI så är en förklaring livsmedelskontrollens övergång till efterhandsdebitering. Vid jämförelse av resultatet för frågan "hur nöjd var du totalt sett med kompetensen" med resultatet avseende vad de tillfrågade företagen tycker om avgiften syns tydligt att företag är som mest missnöjda med kompetensen om de samtidigt anser att avgiften inte är rimlig.								
Handläggning av anmälan om misstänkt matförgiftning påbörjas senast arbetsdagen efter	99,18 %			99,14 %	90 %	90 %		Tertial 1 2024

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
inkommen anmälan								
● Handläggning av värmepumpansökn ingar ska påbörjas senast efter 5 arbetsdagar.	100 %			100 %	95 %	95 %		Tertial 1 2024
● Miljörapporter besvaras senast 30 juni	52,5 %			94,8 %	95 %	95 %		Tertial 1 2024

Nämndmål: 3.2.2 Miljö- och hälsoskyddsnämndens samverkan med universitet och högskolor är god

● Uppfylls helt

En god samverkan med universitet och högskolor är viktig för framtida kompetensförsörjning och för att stärka övergången från studier till arbete. Efterfrågan på kompetens inom miljö-, klimat- och hälsoskyddsområdet kommer att öka och antalet studenter som söker sig till passande utbildningar minskar. Förvaltningen ser därför att kompetensförsörjningen framgent är en utmaning. Förvaltningen arbetar därför vidare med olika strategier för att öka attraktiviteten till yrkesrådet samt för att utveckla och förändra arbetssätt för att klara av kompetensförsörjningen.

Förvaltningen samverkar också med universitet för möjligheten att ta del av relevanta forskningsresultat och för att påverka fokus för verksamhetsnära forskningsområden.

Förutom de praktikplatser som förvaltningen tillhandahåller stärker förvaltningen samverkan med relevanta utbildningsinstitutioner ytterligare genom att bland annat tillsammans med Stockholms universitet erbjuda möjlighet till arbetsintegrerad inspektörsutbildning samt se över möjligheten till YH-utbildning med säte i Södertälje.

I kunskapshöjande syfte medverkar förvaltningen bland annat i det kompetenscentrum för dagvatten (Drizzle) som leds av Luleå Tekniska universitet. Inom det strategiska partnerskapet mellan staden och Stockholms universitet har ett antal områden identifierats avseende gemensamma utvecklingsinsatser kring miljö och klimat. Förvaltningen har även ett nära samarbete med KTH kring urban energianvändning och samverkar med akademien kring projektutlysningar nationellt och inom EU.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Uppfylls helt

Tillsyn av fastighetsägares egenkontroll, riktad bostadstillsyn samt handläggning av klagomål på störningar i bostäder leder till att inomhusmiljön för boende i staden kontinuerligt förbättras. Miljöförvaltningen involveras också i ett tidigt skede i stadens planprocesser, för att miljö- och klimatkrav ska kunna tillgodoses på ett kostnadseffektivt sätt.

Mycket av miljö- och hälsoskyddsnämndens pågående arbete ligger i linje med intentionerna för Fokus Järva, där den riktade bostadstillsynen i socioekonomiskt svagare områden är ett exempel. Miljöförvaltningen ska under 2024 arbeta med att synliggöra sin närvaro i området än mer, stärka samverkan med Järva stadsdelsförvaltning samt utöka arbetet inom relevanta områden. Förutom ordinarie tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt livsmedelslagstiftningen ska nämnden bl.a. i samverkan med Järva stadsdelsförvaltning ordna dialoger med invånare, civilsamhälle och näringsliv inom relevanta områden. Livsmedelskontrollen planerar exempelvis att under året genomföra en informationsträff i Järva i syfte att informera potentiella livsmedelsföretagare om vilka regler som gäller och vad man ska tänka på. Riktade tillsynsinsatser avseende bl.a. centrumanläggningar och olaglig avfallshantering bidrar till ökad trygghet i området. Förvaltningen kommer också att lägga särskilt fokus på åtgärder för att gynna den biologiska mångfalden i Järva. Även arbete för att minska effekterna av värmebölja är aktuellt i bl.a. Järvaområdet. Detta är en del av stadens arbete med en rättvis klimatomställning, men insatserna kommer även ske inom andra delar av staden vid sidan av Järvaområdet. Vid projektansökningar överväger förvaltningen löpande om planerade åtgärder kan vara lämpade för Järvaområdet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska vidareutveckla den riktade tillsynen av centrum- och flerfamiljsfastigheter med särskilt fokus på fokusområden. Arbetet sker i samråd med stadsbyggnadsnämnden och Storstockholms brandförsvaret för att möjliggöra riktade gemensamma insatser. I uppdraget ingår information till boende och andra berörda om rättigheter och möjligheter att anmäla brister i fastigheternas skick, avfallshantering och underhåll	2024-01-01	2024-12-31	
Stadsbyggnadsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och i samråd med Storstockholms brandförsvaret utreda arbetssätt för att identifiera byggaktörer som inte uppvisar god förvaltningskvalitet med syfte att inkludera den information i bedömning av planbesked för att säkerställa god förvaltningskvalitet hos byggaktörer som beviljas planstart	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 3.3.1 Bostäder och andra vistelsemiljöer ska inte medföra risk för människors hälsa

● Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriver tillsyn i syfte att förebygga risk för människors hälsa till följd av olägenheter i bostäder. Tillsynen bedrivs genom riktad tillsyn av flerbostadshus, handläggning av inkomna klagomål på störningar i bostäder samt riktad tillsyn av fastighetsägares egenkontroll. Tillsynen bedrivs i hela staden, men den riktade tillsynen av flerbostadsfastigheter är fokuserad till områden som är socioekonomiskt mer utsatta. I den klagomålsdrivna tillsynen har antalet inkomna klagomål ökat under första delen av 2024.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Andel flerbostadsfastigheter i de kommunala bostadsbolagen som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m ³ luft.				83		86 %		2024
Analys								
De kommunala bostadsbolagen har börjat mäta om i sina fastigheter. Vid ommätning så har vissa fastigheter, som tidigare haft radonvärden under referensnivån nu radonvärden över referensnivån. Därför ligger årsmålssiffran lägre för de kommunala bostadsbolagen än för flerbostadsfastigheter totalt i staden, där huvuddelen av de ingående fastigheterna är mätta och i förekommande fall åtgärdade för första gången.								
● Andel flerbostadsfastigheter i staden (totalt) som är kontrollerade avseende radon och har radonvärden under referensvärdet 200 Bq/m ³ luft i %.				90		90 %		2024
● Respons på klagomål lämnas och kontakt med utpekad störningskälla tas inom två veckor.	99,1 %			95,9 %	95 %	95 %		Tertial 1 2024

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare med bra villkor och god arbetsmiljö för ett hållbart arbetsliv. Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att skapa ett öppet arbetsklimat som bidrar till att alla kan känna delaktighet, engagemang och trivsel på sin arbetsplats. Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) ska säkerställa att förvaltningen lever upp till lagar, föreskrifter, arbetsmiljöpolicy och följer de rutiner som finns. Den årliga uppföljningen ligger även till grund för den fortsatta utvecklingen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för en god arbetsmiljö som främjar hälsa och säkerhet.

Ledarskapet ska kännetecknas av tillit med hög delaktighet hos medarbetarna för att gemensamt utveckla verksamheten. Cheferna ska ges förutsättningar för att leda komplexa uppdrag i förändring. Utgångspunkten för ledarskapet är stadens chefsprofil där kompetenser som helhetssyn, mål- och resultatorienterad, utvecklingsinriktad, tydlighet och samarbetsförmåga lyfts fram. Förvaltningen satsar på gemensamma utvecklingsinsatser för alla chefer.

Förvaltningen genomför under våren också en verksamhetsanalys i enlighet med den av kommunfullmäktige beslutade riktlinjen för stadens chefsstruktur.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Aktivt Medskapande-index	83	83	83	84		84	83	2024
Analys								
Förvaltningen uppnår fortsatt goda resultat även om den ambitiösa målnivån inte fullt uppnås								
Sjukfrånvaro	3,5 %	2,3 %	4 %	3,2 %	3 %	3 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2024
Sjukfrånvaro dag 1-14	1,1 %	0,7 %	1,3 %	1 %	1,5 %	1,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2024

Nämndmål: 3.4.1 Miljöförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare med en hälsosam arbetsmiljö och gott ledarskap

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen erbjuder attraktiva arbetsvillkor, inklusive flexibla arbetstider och moderna arbetsformer som främjar en balans mellan arbete och privatliv. Denna flexibilitet är

viktig för att förvaltningen ska upplevas attraktiv som arbetsgivare. Medarbetare ska uppleva att deras arbete är meningsfullt och att de har stöd från såväl kollegor som chefer. Förvaltningen fortsätter att arbeta med ökat utbyte mellan olika verksamhetsområden vilket i sin tur leder till ökad miljönytta för stockholmarna.

Förvaltningen fortsätter också att satsa på kompetensförsörjning enligt den beslutade kompetensförsörjningsplanen för perioden 2024–2026. En av aktiviteterna är att stärka arbetsgivarvarumärket för att attrahera presumtiva medarbetare och behålla befintlig kompetens.

Även om den totala sjukfrånvaron ökat något, ligger den fortfarande på en relativt låg nivå. Förvaltningen arbetar med arbetslivsinriktad rehabilitering för att stötta den som drabbats av sjukdom att återfå sin arbetsförmåga. Dessutom fortsätter det aktiva friskvårdsarbetet, bland annat genom att från och med våren 2024 erbjuda ledarledda träningspass utomhus tillsammans med övriga förvaltningar i Tekniska nämndhuset.

Förvaltningen uppnår fortsatt högt resultat i medarbetarenkäten med ett resultat på 83 i aktivt medskapandeindex (AMI), vilket är i nivå med kommunfullmäktiges årsmål.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

● Uppfylls helt

Arbetet med beredskapsplanering har fortsatt hög prioritet. Förvaltningen har sedan 2023 både en helt ny planering för sin krisledningsorganisation, och en nybildad krigsorganisation.

Vid upphandling genomförs relevanta kontroller för att tillse att leverantörer lever upp till gällande lagar och regler.

Förvaltningen har, liksom övriga staden, ett ökat fokus på informationssäkerhet under 2024. Under hösten kommer en informationsklassning av e-post att genomföras.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel elektroniska inköp				87,6 %		85 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2024
● Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts				100 %		85 %	81 %	2024
● Genomförda åtgärder inom risk- och sårbarhetsanalys						100 %	100 %	2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen ska i samarbete servicenämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda hur miljöspendanalys kan införas på stadens inköp	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 3.5.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens beredskapsplanering är god

 Uppfylls helt

Inom ramen för stadens nya process med risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) har en ny omgång steg 1-4 påbörjats och kommer att rapporteras till stadsledningskontoret i september. RSA:n kommer, liksom tidigare, att ligga till grund för förvaltningens fortsatta arbete med kontinuitetsplanering.

Förvaltningen har även genomfört en övning av den nya krigsledningsorganisationen i samband med stadens övergripande övning Stadsö24.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Förvaltningens tillsyn av bl.a. miljöfarliga verksamheter, hygienverksamheter och kontroll av livsmedelsanläggningar är en viktig del av det trygghetsskapande arbetet. Under året fortsätter även de mer riktade insatserna mot livsmedelsfusk och avfallsfusk.

Arbete mot välfärdsbrott

Förvaltningen arbetar för att motverka välfärdsbrottslighet främst genom tillsyn och kontroll. Genom arbetet i det stadsövergripande projektet *Samordnad tillsyn* genomförs insatser tillsammans med andra förvaltningar i staden samt med statliga myndigheter. Bland annat fokuseras miljöförvaltningens insatser mot illegal avfallshantering och livsmedelsfusk. En myndighetsgemensam tillsynsinsats riktad mot thaimassagesalonger har också genomförts. Utöver detta utförs t.ex. insatser som kroginsyn med polis och socialförvaltningens tillståndsenhet.

Nämndmål: 3.6.1 Konsumenterna i Stockholm har säkra livsmedel och blir inte vilseledda av felaktig märkning

 Uppfylls helt

Miljöförvaltningen utför kontinuerligt kontroll av stadens livsmedelsverksamheter för att upptäcka avvikelser och följa upp dessa med syfte att säkra livsmedel saluhålls och serveras i staden. I början av året prioriteras kontroll av nyregistrerade anläggningar.

Livsmedelskontrollen räknar med att genomföra samtliga planerade kontroller och t.o.m. mars har cirka 1900 kontroller genomförts av 7000 planerade.

Under året har kontrollen bl.a. fokus på livsmedelsinformation vid e-handel, spårbarhet av kött samt kontroll av kontaktmaterialverksamheter. Kontroller kommer även göras på märkning med fokus på teckenstorlek och läsbarhet, en aktivitet som utgår från ett av de fokusområden som fastighetsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor fastställt.

Nämndmål: 3.6.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar brottsförebyggande genom att upptäcka och motverka livsmedelsbedrägerier och fusk

● Uppfylls helt

Den planerade proaktiva kontrollen med fokus på livsmedelsfusk utvecklas, inte minst genom bevakning av ett antal anläggningar där fusk tidigare förekommit.

Genomförande av gemensamma kontroller inom ramen för det stadsövergripande projektet *Samordnad tillsyn* har påbörjats och flera insatser har genomförts. Bl.a. har tillsyn genomförts vid centrumanläggningar och restauranger.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

● Uppfylls helt

Alla kommunala verksamheter har en viktig uppgift i att säkerställa likabehandling och tillgänglighet för kommunens invånare. Miljöförvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutvecklingsinsatser för att främja ett gott bemötande både internt och externt, samt för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande särbehandling. Klarspråk är en viktig del i förvaltningens verksamhet - för att underlätta för alla, oavsett bakgrund, att på ett enkelt sätt ta del av nämndens beslut och information.

Den 1 maj startade projektet *Scale Stockholm* som syftar till att skapa lokala arenor för invånares omställning för minskat klimatavtryck. Metoder ska prövas och utvärderas vilket kan skapa förutsättningar för medborgardialog och/eller medborgarbudget. Involverade stadsdelar har också genomfört workshops inför projektstart.

Miljöförvaltningen bedriver också, i enlighet med stadens internationella strategi och miljö- och hälsoskyddsnämndens riktlinjer för EU-policyarbete, ett aktivt påverkansarbete genom ett antal europeiska nätverk för att driva stadens och nämndens intressen.

Miljöförvaltningen har sedan länge arbetat med olika insatser inom jämställdhets- och diskrimineringsområdet; exempelvis genomförs årligen en omfattande lönekartläggning för att säkerställa att osakliga löneskillnader mellan könen inte förekommer och förvaltningen bedriver ett aktivt likabehandlingsarbete utifrån diskrimineringslagstiftningen för att främja

lika rättigheter och möjligheter. Förvaltningen arbetar med kompetensbaserad rekrytering för att alla kandidater ska behandlas likvärdigt.

Inom tillsynen tillämpas ett humanperspektiv där åtskillnad inte görs mellan könen utan lagstiftningen betonar likabehandling. Förvaltningens arbete kan således bidra till jämställd hälsa, där alla stadens medborgare ska ha lika möjligheter till exempelvis en god boendemiljö. Det ska finnas ett jämställdhets- och ett inkluderande perspektiv i det dagliga arbetet, i alla delar av organisationen. Servicen ska vara god och likvärdig för alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutvecklingsinsatser kring bland annat bemötande, normkritik och jämställdhet.

Miljöförvaltningen har dialog med stadens barnombudsman och deltar i nätverksmöten inom området. Inom nätverket bidrar förvaltningen till stadens barnrättsarbete genom att dela med sig av goda exempel, exempelvis när det gäller barnkonsekvensanalyser, men även genom att bidra med kunskap om hur förvaltningen arbetar förebyggande när det gäller miljöhälsoskydd inom områden som påverkar barns vardag, t.ex. skolor och förskolor samt andra livsmiljöer där barn vistas stadigvarande.

Arbetet med att kontinuerligt tillgänglighetsanpassa kommunikation, översätta vid behov och i övrigt uttrycka sig enligt principer för Klarspråk fortsätter som planerat. För att ytterligare öka tillgängligheten för alla invånare har arbetet med att omvandla digitala blanketter till formulär och e-tjänster fortsatt, liksom att översätta fler delar av start.stockholm till engelska.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen ska i samarbete med målansvariga nämnder och bolagsstyrelser för de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 ta fram förslag på så kallade flaggade indikatorer i syfte att följa upp stadens arbete med att säkerställa de mänskliga rättigheterna	2024-01-01	2024-12-31	
Kommunstyrelsen ska i samarbete med målansvariga nämnder och bolagsstyrelser för de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030, revidera och uppdatera Hållbarhetsrapport 2021	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: 3.7.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet bedrivs så att mänskliga rättigheter respekteras och att ingen utsätts för diskriminering

 Uppfylls helt

Ingen ska uppleva sig diskriminerad i kontakterna med miljöförvaltningen. Servicen ska vara god och likvärdig för alla oavsett ålder, etnicitet, funktionsvariation, trosuppfattning, kön, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Genom kontinuerliga kompetensutvecklingsinsatser, som inkluderar bland annat bemötandefrågor, normkritik och jämställdhet, arbetar förvaltningen för en likvärdig service i en verksamhet fri från diskriminering där mänskliga rättigheter respekteras. Förvaltningen följer även en arbetsgång med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter

och möjligheter.

Nämndmål: 3.7.2 Miljö- och hälsoskyddsnämndens kommunikation ska underlätta för stadens verksamheter, näringsliv och invånare att agera i linje med gällande regelverk och agera för att uppnå stadens miljömål

● Uppfylls helt

Kommunikationen stöttar kärnverksamhet som tillsyn, expertstöd och programarbete. Målgrupper finns både inom stadens verksamheter, som andra nämnder och bolagsstyrelser, och utanför, som civilsamhälle, näringsliv och invånare.

Exempel på insatser som genomförts, tillsammans med stadsledningskontoret, Stockholm vatten och avfall AB och trafikkontoret, är förberedelser för lansering av Miljöprogram 2024-2030. Förberedelserna innebär bland annat revidering av e-utbildning och genomförande av ett möte med näringslivet inom Miljö- och klimatpakten. För att effektivt arbeta med implementering av nytt miljöprogram har även ett projekt med syfte att identifiera organisationens behov av kommunikativa stödinsatser påbörjats. Ytterligare insatser som främst riktar sig inom staden är färdigställandet och lanseringen av e-utbildningen *Naturens nyttor* som stöttar arbetet med en livskraftig blågrön infrastruktur och rik biologisk mångfald.

Som ett led i att involvera invånare, civilsamhälle och näringsliv i lokalt omställningsarbete har förberedelser skett för arbete inom det EU-finansierade projektet *Scale Stockholm* som startade den 1 maj och pågår två år framåt. Andra insatser riktade till invånare är ett publikt evenemang i Järva i samband med biologiska mångfaldens dag i maj. Kommunikationsinsatser genom främst sociala medier har genomförts inom områdena livsmedelssäkerhet, ungdomars påverkan av kemikalier och luftkvalitet. Proaktivt mediearbete har bland annat resulterat i att förvaltningens arbete mot livsmedelsfusk och med riktad bostadstillsyn har uppmärksammas.

Nämndmål: 3.7.3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska på internationell nivå verka för ett proaktivt miljöarbete som driver åtgärds- och utvecklingsarbete framåt

● Uppfylls helt

Förvaltningen deltar i ett antal internationella nätverk, däribland Eurocities miljöforum (med tillhörande arbetsgrupper) och trafik- och mobilitetsnätverket POLIS. Förvaltningen har delat ordförandeskap i Eurocities arbetsgrupper *Climate Change and Energy Efficiency* samt *Green Areas and Biodiversity* vilket ger goda möjligheter att driva utvecklings- och påverkansarbete inom EU tillsammans med andra städer. Förvaltningen deltar även i internationella projekt inom olika sakområden som bidrar med att ta fram ny kunskap och driva åtgärds- och utvecklingsarbetet framåt.

Förvaltningen bidrar också med underlag till stadens svar på olika samråd som EU-kommissionen genomför. Hittills i år har förvaltningen bistått stadsledningskontoret med svar

på Klimat- och näringslivsdepartementets remiss om EU:s klimatmål till 2040 samt med underlag till hinder för det lokala åtgärdsarbetet i EU-direktiv och -förfordningar.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Nämndens resurser måste disponeras på effektivast möjliga sätt vilket medför behov av ständiga anpassningar och denna utveckling drivs på av kostnadsutvecklingen. Miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätter att bedriva verksamheten med stor kostnadsmedvetenhet, samt med en stabil självfinansieringsgrad avseende tillsyn och kontroll.

Budgeten från kommunfullmäktige var ursprungligen netto 162,3 mnkr. I avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 4,1 mnkr för vattenförbättrande åtgärder från central medelsreserv 2. Efter beviljade omslutningsförändringar och budgetjustering uppgick nämndens nettobudget till 166,4 mnkr.

Tabellen nedan visar utvecklingen av nämndens budget för 2024;

mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
KF budget 2024	268,4	106,1	162,3
Budgetjustering för lokala åtgärdsprogram (VP)	4,1	0,0	4,1
Omslutningsförändringar (VP)	30,9	30,9	0
Budget avstämningsärendet	303,4	137,0	166,4
Budget T1	303,4	137,0	166,4

I samband med tertialrapport 1 prognostiseras ett nettoutfall om 166,4 mnkr, dvs. ett resultat i linje med budgetram. Prognosen för bruttokostnaderna uppgår till 304,9 mnkr medan intäkterna beräknas uppgå till 138,5 mnkr. Nämnden bedömer att tillsynsintäkter enligt miljöbalken kommer att minska något till följd av framförallt personalomsättning, vakanta tjänster och sjukskrivningar. Förvaltningen tillämpar numera efterhandsdebitering avseende livsmedelsavgifter för ordinarie kontroll. Detta arbetssätt är nu helt införlivat och bedöms därmed inte påverka förvaltningens ekonomi under 2024.

Nämndens självfinansieringsgrad, som omfattar både tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelskontroll, prognosticeras att uppgå till drygt 67 procent för helåret. Detta är en ökning från föregående år och i linje med planeringen i verksamhetsplanen. Självfinansieringsgraden ligger således fortsatt på en hög och stabil nivå.

	T1 2023	T1 2024	VP 2024
Miljöbalkstillsyn (MB)			
<i>Självfin.grad Miljö- och hälsoskydd</i>	61%	63%	64%
<i>Självfin.grad Stadsmiljö</i>	64%	65%	62%
Självfin.grad MB	62%	64%	63%
Livsmedelskontroll			
<i>Självfin.grad Livsmedelskontroll</i>	70%	73%	73%
MHN tillsyn	65%	67%	67%

Nedanstående tabell visar differensen mellan budget för 2024 och helårsprognosen för 2024 per avdelning.

mnr	VP 2024	Prognos 2024	Differens mot VP 2024
<i>Intäkter</i>			
Luft och klimat	23,8	23,8	0,0
Livsmedelskontrollen	44,7	45,0	0,3
Kommunikation	0,0	0,0	0,0
Miljö- och hälsoskydd	54,5	53,6	-0,9
Stadsmiljö	12,4	14,0	1,6
Verksamhetsstöd	0,0	0,3	0,3
Utveckling	0,0	0,0	0,0
FC, Nämnd, gemensamma kostnader, MSL	1,5	1,8	0,3
Summa intäkter	137,0	138,5	1,5
<i>Kostnader</i>			
Luft och klimat	55,1	55,3	0,2
Livsmedelskontrollen	46,0	46,2	0,2
Kommunikation	14,8	14,8	0,0
Miljö- och hälsoskydd	62,6	61,7	-0,9
Stadsmiljö	61,7	62,3	0,6
Verksamhetsstöd	18,0	18,2	0,2
Utveckling	5,8	5,7	-0,1
FC, Nämnd, gemensamma kostnader, MSL	39,5	40,7	1,2
Summa kostnader	303,4	304,9	1,5
Netto	166,4	166,4	0,0

Differenser mot verksamhetsplan 2024 beror på följande:

- *Luft och klimat*: Avdelningen avviker endast marginellt mot budget och visar ett mindre underskott främst p.g.a. delvisa vakanser och sjukskrivningar.
- *Livsmedelskontrollen*: Avdelningen prognosticerar ett marginellt överskott jämfört med budget framförallt hänförligt till ökade intäkter samt återvunna kundförluster.
- *Kommunikation*: Avdelningen uppskattas ligga i nivå med budget med endast marginell personalkostnadsökning.
- *Miljö- och hälsoskydd*: Avdelningen prognosticerar ett resultat i linje med nettobudgeten. Intäkterna minskar något till följd av vakanser och sjukskrivningar för tillsynspersonal, men minskningen vägs till stor del upp av minskade personalkostnader. I övrigt spås ansökningar om värmepumpar bli färre än budgeterat, en avvikelse som ändå bedöms få en begränsad påverkan.
- *Stadsmiljö*: Avdelningen prognostiserar ett nettoöverskott mot budget på cirka 1,0 mnkr. Intäkterna bedöms bli 1,6 mnkr högre än budgeterat p.g.a. att avdelningen beviljats extern finansiering i ett flertal projekt. Av försiktighetsskäl har dessa intäkter inte införlivats i budgeten i förväg. I övrigt ökar intäkterna för tillsynsområdet förorenad mark. Kostnaderna ökar till följd av rekrytering till tillsynsområdet förorenad mark, som ges ökad prioritet.
- *Övriga avdelningar*: Prognosticerar ett underskott om cirka 0,9 mnkr främst förklarar av att kostnaderna för lokaler, personal samt konsulter bedöms öka. De ökade kostnaderna kompenseras dock i viss mån av ökad externfinansiering för bland annat projekt MSL (Miljösamverkan Stockholms län).

Investeringar

För år 2024 uppgår nämndens investeringsutgifter till 1,3 mnkr vilket fördelas som kostnad på flera år. Investeringarna avser framförallt utrustning för SLB-analys. Investeringarna beräknas ligga i nivå med verksamhetsplan 2024.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Nämnden har inga verksamhetsprojekt där kostnaderna bedöms överstiga 50 mnkr, som har betydande påverkan på stadens ekonomi eller berör frågor som är av strategisk vikt.

Budgetjusteringar

Nämnden ansöker inte om några ytterligare budgetjusteringar i tertialrapport 1.